

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 871, Datë 25.03.2022

“ MBI AUTORIZIMIN E PËRQENDRIMIT TË REALIZUAR NËPËRMJET PËRFTIMIT TË KONTROLLIT TË SHOQËRISË ALPHA BANK ALBANIA SHA NGA SHOQËRIA OTP BANK NYRT”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Adriana BERBERI	Anëtar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 25.03.2022, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Autorizimi i përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfimit të kontrollit të shoqërisë Alpha Bank Albania SHA nga shoqëria OTP Bank Nyrt.

Baza Ligjore: Nenet 2, 10-12, 17, neni 24, germa d, dhe nenet 53-64 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”; Rregullorja “Për zbatimin e procedurave të përqendrimit të ndërmarrjeve”; Udhëzimi “Për formën e njoftimit të përqendrimit”; Udhëzimi “Për vlerësimin e përqendrimeve horizontale” dhe Formulari i plotë i njoftimit të përqendrimit.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm si dhe raportit të Drejtorisë së Analizës dhe Metodologjisë së Tregjeve, mbi njoftimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfimit të kontrollit të shoqërisë Alpha Bank Albania SHA nga shoqëria OTP Bank Nyrt.

VËREN SE :

I. Palët në transaksion dhe procedura

Pranë Autoritetit të Konkurrencës është depozituar njoftimi lidhur me transaksionin e përfimit të kontrollit të shoqërisë Alpha Bank Albania SHA nga shoqëria OTP Bank Nyrt.

Referuar dokumentit “Marrëveshje për shitje dhe blerje të aksioneve”, palët në marrëveshje janë:

Pala blerëse: OTP Bank Nyrt, është një shoqëri aksionare publike. Objektivi themelor i shoqërisë është: Të operojë si një institucion financiar i regjistruar në Hungari, duke vepruar si një institucion

kreditit (banke), i autorizuar të ofrojë gamën e plotë të shërbimeve bankare dhe investimeve dhe me aktivitet kryesor të shoqërisë ndërmjetësime të tjera monetare etj.

OTP Bank Nyrt, është aktive në tregun shqiptar nëpërmjet filialit të saj Banka OTP Albania SHA, shoqëri me objekt aktiviteti: a) pranimi i depozitave monetare ose i fondeve të tjera të ripagueshme nga publiku dhe përdorimi i tyre për dhënie kredie e vendosje në emër dhe për llogari të vet, b) dhënie huash të të gjitha llojeve duke përfshirë, inter alia, kredi konsumatorësh dhe kredi hipotekore, c) faktoring dhe financim të transaksioneve tregtare, etj.

Pala shitëse: Alpha International Holdings Single Member S.A, është një shoqëri aksionare, e themeluar sipas legjislacionit të Greqisë, me objekt veprimtarie: Krijimin ose pjesëmarrjen në subjekte të sektorit financiar, vendas ose të huaj, në përputhje me dispozitat në fuqi.

Shoqëria Alpha International Holdings Single Member S.A. vepron në Shqipëri nëpërmjet filialit të saj Alpha Bank Albania SHA.

Shoqëria Target: Alpha Bank Albania SHA, është një shoqëri aksionare, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar me objekt aktiviteti: Kryerja e aktiviteteve bankare dhe financiare, në përputhje me ligjin ekzistues për bankat apo sipas ndryshimeve që mund të ketë në të ardhmen, në përputhje me licencën e lëshuar nga Banka e Shqipërisë, etj.

Njoftimi i përqendrimit është depozituar pranë Autoritetit të Konkurrencës brenda afatit 30 ditor, duke plotësuar kriteret e nenit 12, pika 2, të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Në zbatim të nenit 13 të rregullores “Për zbatimin e procedurave të përqendrimit të ndërmarrjeve”, është bërë njoftimi në faqen zyrtare të Autoritetit të Konkurrencës dhe janë ftuar palët e interesuara të shprehin opinionin e tyre mbi transaksionin e njoftuar. Pranë Autoritetit të Konkurrencës nuk është paraqitur asnjë opinion nga palë të interesuara.

II. Transaksioni

Ndërmjet shoqërisë Alpha International Holdings Single Member S.A (shitësi) dhe shoqërisë OTP Bank Nyrt (blerësi), është lidhur “Marrëveshje për shitje dhe blerje të aksioneve”, datë 06 dhjetor 2021, nëpërmjet të cilës shitësi ka rënë dakord të shesë të gjithë kapitalin e regjistruar të shoqërisë Alpha Bank Albania SHA, dhe blerësi ka rënë dakord të blejë Kuotat, sipas termave dhe kushteve të kësaj Marrëveshje.

Përfundimi i transaksionit do të kushtëzohet me plotësimin e kushteve, duke marrë pëlqimin paraprak të Bankës së Shqipërisë; Autoritetit të Konkurrencës të Shqipërisë; Komisionit për Mbrojtjen e Konkurrencës të Serbisë; Agjencisë për Mbrojtjen e Konkurrencës të Malit të Zi dhe Bankës Kombëtare të Hungarisë.

Në zbatim të detyrimit kontraktore, përfaqësuesi ligjor i OTP Bank Nyrt në Shqipëri i është drejtuar Bankës së Shqipërisë, për miratimin e ndryshimit të kontrollit, e cila nëpërmjet shkresës nr. 18/2 prot. i BSH, datë 03.02.2022 “Mbi plotësimin e dokumentacionit që shoqëron kërkesën për zotërimin e kontrollit të Alpha Bank Albania SHA nga aksionari i ri OTP Bank Plc., Hungari”, ka kërkuar plotësimin e dokumentacionit për vlerësimin e transaksionit të njoftuar dhe ndërkohë

Banka e Shqipërisë do të jetë në pritje të vlerësimit nga Autoriteti i Konkurrencës dhe Banka Qendrore e Hungarisë.

Jo më vonë se gjashtë (6) muaj nga data e përfundimit të marrëveshjes, blerësi do të sigurohet të ndryshojë emrin ligjor të shoqërisë Alpha Bank Albania SHA në një emër të ri që nuk përfshin fjalët “Alpha Bank”; do të pushojë së përdoruri ose shfaquri Alpha Bank në çfarëdo mënyre që të jetë e dukshme për çdo palë të tretë dhe jo më vonë se dymbëdhjetë (12) muaj pas datës së përfundimit, të zëvendësojë të gjitha kartat e kreditit dhe kartat e debitit të emërtuara nga Alpha Bank Albania SHA.

Referuar marrëveshjes dhe pasqyrave financiare të palëve në marrëveshje, transaksioni i propozuar konsiston në përfitim të kontrollit të plotë të shoqërisë Alpha Bank Albania SHA nga shoqëria OTP Bank Nyrt, i parashikuar në nenin 10, 12 dhe 17 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” dhe si rrjedhojë ky transaksion është objekt autorizimi nga Komisioni i Konkurrencës.

Duke qenë se shoqëria OTP Bank Nyrt zotëron në Shqipëri bankën OTP Albania SHA, transaksioni i njoftuar do të ketë për pasojë përfitim të kontrollit të një konkurenti të afërt në tregun e shërbimeve bankare, duke u klasifikuar si një përqendrim horizontal.

III. Analiza e Konkurrencës

Referuar nenit 3, pika 7, të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, si edhe Udhëzimit nr.76, datë 07.04.2008 “Për përcaktimin e tregut përkatës”, treg përkatës i produktit, prekur nga transaksioni, do të konsiderohet tregu i shërbimeve bankare. Për analizimin e këtij rasti, *treg përkatës gjeografik* do të konsiderohet territori i Republikës së Shqipërisë.

a. Përcaktimi i strukturës së tregut

Tregu i shërbimeve bankare mbikëqyret nga Banka e Shqipërisë, në zbatim të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997 "Për Bankën e Shqipërisë"; ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë" dhe akteve të tjera rregullatore të nxjerra në zbatim të ligjeve.

Në fund të vitit 2021, në sistemin bankar operonin 12 banka të nivelit të dytë, nga të cilat 4 banka janë me kapital shqiptar dhe 8 me kapital të huaj.

Mbështetur në përcaktimin e tregut përkatës të produktit si dhe Udhëzimin “Për vlerësimin e përqendrimeve horizontale”, miratuar më vendimin e Komisionit të Konkurrencës nr. 131 datë 07.12.2009, vlerësimi i efekteve të një përqendrimi në konkurrencën në treg fillon me analizën e strukturës së tregut përkatës të produktit, analizë kjo e fokusuar në treguesit kryesorë të sistemit bankar që janë aktivet, depozitat dhe kreditë. Indeksi Herfindahl- Hirschman (HHI) tregon nivelin e përqendrimit të këtyre tregjeve.

Analiza e strukturës së tregut sipas treguesve kryesor të sistemit bankar është mbështetur në të dhënat e publikuara nga Shoqata Shqiptare e Bankave për vitin 2020, në të cilën bankat me pjesën më të madhe në treg janë: BKT, Banka Credins, Banka Raiffeisen dhe Banka Intesa Sanpaolo.

- Në terma të aktiveve/aseteve, tregu bankar klasifikohet si mesatarisht i përqendruar ku indeksi i Herfindahl- Hirschman (HHI) është në vlerën XX.

Sipas këtij treguesi, kryeson Banka Kombëtare Tregtare me XX%, e ndjekur nga Credins Bank me XX%, Raiffeisen Bank me XX% dhe Intesa Sanpaolo Bank Albania me XX%. Sipas këtyre të dhënave, OTP Bank Albania zë rreth XX% të tregut të aktiveve dhe Alpha Bank Albania XX% të këtij tregu.

Transaksioni do të sjellë mbivendosje të pjesëve të tregut të OTP Bank Albania SHA dhe Alpha Bank Albania SHA dhe pjesa e kombinuar në terma të aktiveve e OTP Bank Albania SHA dhe Alpha Bank Albania SHA do të shkojë në XX% (duke u renditur e 5-ta) dhe $\Delta HHI = XX$

- Në terma të depozitave, tregu klasifikohet si mesatarisht i përqendruar ku indeksi i Herfindahl- Hirschman (HHI) është në vlerën XX.

Banka Kombëtare Tregtare renditet e para me XX% e ndjekur nga Credins Bank me XX%, Raiffeisen Bank me XX% dhe Intesa Sanpaolo Bank me XX%. Sipas të dhënave, OTP Bank zë rreth XX% të tregut të depozitave dhe Alpha Bank Albania XX%. Pas përqendrimit, pjesa e kombinuar e tregut, në terma të depozitave e OTP Bank Albania SHA dhe Alpha Bank Albania SHA, do të shkojë në XX% dhe $\Delta HHI = XX$

- Në terma të kredive, tregu bankar klasifikohet si mesatarisht i përqendruar ku indeksi i Herfindahl- Hirschman (HHI) është në vlerën XX.

Në këtë segment tregu, kryeson Credins Bank me XX% e ndjekur nga Banka Kombëtare Tregtare me XX% dhe Raiffeisen Bank me XX% . OTP Bank Albania SHA mbulon rreth XX% të këtij tregu dhe Alpha Bank SHA XX%. Pas përqendrimit, pjesa e kombinuar, në terma të kredive, do të shkojë në XX% (duke e renditur OTP Bank në vendin e 3-të) dhe $\Delta HHI = XX$

b. Vlerësimi i efekteve mbi konkurrencën.

Referuar Udhëzimit “Për vlerësimin e përqendrimeve horizontale” dhe analizës SIEC (Significant Impediment to Effective Competition), një përqendrim horizontal mund të ndikojnë në konkurrencën në treg nëpërmjet kufizimeve të cilat mund të vijnë si pasojë e forcimit të pozitës së ndërmarrjeve në përqendrim. Vlerësimi i strukturave të tregjeve është indikator i bazë i vlerësimit të fuqisë së një ndërmarrjeje në treg, e cila i jep ndërmarrjes mundësinë për të penguar konkurrencën efektive në treg, duke e bërë atë të aftë të veprojë, për sa i takon ofertës ose kërkesës, në mënyrë të pavarur nga pjesëmarrësit e tjerë në treg.

Sipas këtij Udhëzimi, Autoriteti mund të mos identifikojë probleme që lidhen me konkurrencën kur indeksi HHI pas përqendrimit varion nga 1000 në 2000 dhe ndryshimi i indeksit është nën 250. Sipas analizës së strukturës së tregut u konstatua se tregu i shërbimeve bankare në terma të aktiveve, kredive dhe depozitave paraqitet mesatarisht i përqendruar, ku treguesi i përqendrimit të tregut (HHI) varion mes 1000 dhe 2000. Dy ndërmarrjet pjesëmarrëse në përqendrim nuk zotërojnë pjesë të mëdha tregu dhe ndryshimi i indeksit të përqendrimit ΔHHI është më e vogël se XX, duke e bërë të pamundur që sjellja OTP Bank Albania të jetë dominuese apo detyruese për konkurrentët e tjerë.

Përqendrimet horizontale shoqërohen me eliminimin e një konkurrenti në treg. Eliminimi i një force të rëndësishme të konkurrencës, bazuar në Udhëzimin “Për vlerësimin e përqendrimeve horizontale”, ka më shumë ndikim në procesin konkurrues në krahasim me pjesët e tregut që ato

zotërojnë apo elementë të tjerë të ngjashëm, duke sjellë që një përqendrim ndërmjet ndërmarrjeve të tilla të ndryshojë dinamikën e konkurrencës në mënyrë të ndjeshme.

Për të vlerësuar këtë efekt, është analizuar eficensa e konkurrentit që del nga tregu, nëpërmjet vlerësimit të indikatorëve të performancës financiare të tij sipas termave ekonomikë, rezultatit financiar, normë së kthimit të investimeve (ROE) dhe normës së kthimit të asetëve (ROA).

Sipas këtyre indekseve, si dhe mbështetur në modelin e vlerësimit dhe projeksionit të situatës financiare të OTP Bank SHA pas përqendrimit, rezulton se OTP Bank Albania SHA ka tregues më të mirë financiar se Alpha Bank Albania SHA, gjë e cila tregon se konkurrenti që do të mbetet në treg është më efektiv.

Tregu i shërbimeve bankare ka qenë herë pas here objekt vlerësimi nga Autoriteti i Konkurrencës, ku Komisioni i Konkurrencës, nëpërmjet rekomandimeve për bankat e nivelit të dytë, ka kërkuar prej tyre rritjen e konkurrencës nëpërmjet uljes së kostove bllokuese të lëvizshmërisë së klientëve nga një bankë në tjetrën, rritjen e transparencës së informacionit ndaj klientëve (duke i bërë më të kuptueshme termat e shërbimeve si dhe kostot për klientin) si dhe zgjerimin e gamës së produkteve nëpërmjet platformave elektronike me qëllimin e reduktimit të kostove administrative.

Mbështetur në vlerësimin e elementëve të mësipërm gjykojmë se, përqendrimi i synuar nuk shfaq shenja të kufizimit në mënyrë të ndjeshëm të konkurrencës në treg ose në një pjesë të tij në veçanti, si rezultat i krijimit ose forcimit të pozitës dominuese.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në bazë të nenit 24, shkronja d dhe nenit 56 pika 1 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”,

VENDOSI:

1. Të autorizojë përqendrimin e realizuar nëpërmjet përfutimit të kontrollit të shoqërisë Alpha Bank Albania SHA nga shoqëria OTP Bank Nyrt.
2. Monitorimin e sjelljes së shoqërisë OTP Bank Albania SHA, për një periudhë 1 vjeçare nga data e marrjes së këtij vendimi.
3. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e palëve dhe dërgimin e vendimit pasi të bëhen pagesat që parashikon rregullorja “Për caktimin e shpenzimeve për ndjekjen e procedurave pranë Autoritetit të Konkurrencës”.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS